

Introitus:

Ne pro své spravedlivé činy ti předkládáme své prosby o smilování, ale pro tvé velké slitování. (Danielovo proroctví 9:18)

Čtení z epištol:

¹⁶ Nevíte, že **jste Boží svatyně** a že ve vás bydlí Duch Boží? ¹⁷ Ničí-li někdo Boží svatyni, zničí Bůh jej. Neboť Boží svatyně je svatá, a tou *svatyní* jste vy.

1. Dopis Korintským 3:16-17

Čtení ze Staré smlouvy:

¹ V druhém roce *vlády* krále Dareia, v šestém měsíci, prvního dne toho měsíce, stalo se Hospodinovo slovo prostřednictvím proroka Agea k judskému místodržiteli Zerubábelovi, synu Šealtielovu, a k veleknězi Jóšuvovi, synu Jósadakovu: ² Toto praví Hospodin zástupů: Tento lid říká: Nepřišel *ještě* čas, čas, aby byl postaven Hospodinův dům.

³ I stalo se Hospodinovo slovo prostřednictvím proroka Agea: ⁴ Pro vás *je již* čas, abyste bydleli ve svých obložených domech, zatímco tento dům *je zcela* zpustošený? ⁵ Nyní toto praví Hospodin zástupů: Přemýšlejte o svých cestách! ⁶ Zaseli jste mnoho, sklízíte málo; jíte, ale nejste nasyceni, pijete, ale opít se *nemůžete*, oblékáte se, ale nezhřejete se, a ten, kdo se nechává najmout za mzdu, *dává ji* do dřevého váčku.

⁷ Toto praví Hospodin zástupů: Přemýšlejte o svých cestách! ⁸ Vystupte *do hor*, přivezte dřevo a stavte dům; oblíbím si ho a budu oslaven, praví Hospodin. ⁹ Vyhlíželi jste mnoho, a hle, *je málo*, a když jste *to přinesli domů*, odfoukl jsem to. Proč? *je* výrok Hospodina zástupů. Protože můj dům je zcela zpustošený, a vy si běháte každý za svým domem.

¹⁰ Proto nebesa nad vámi zadržela rosu a země zadržela svou úrodu. ¹¹ Přivolał jsem sucho na zemi a na hory, na obilí a mladé víno, na olej a na *všechno*, co země přináší, na lidi i zvířata, na všechnen výtěžek rukou.

¹² Zerubábel, syn Šealtielův, a velekněz Jóšua, syn Jósadakův, i celý ostatek lidu uposlechli Hospodina, svého Boha, a slova proroka Agea, protože ho poslal Hospodin, jejich Bůh; a lid se bál Hospodina. ¹³ A Hospodinův posel Ageus řekl lidu jako Hospodinovo poselství: Já *jsem* s vámi, *je* Hospodinův výrok. ¹⁴ **A Hospodin vzbudil ducha** judského místodržitele Zerubábel, syna Šealtielova, a ducha velekněze Jóšuy, syna Jósadakova, i ducha celého ostatku lidu. **Přišli a konali práci v domě Hospodina zástupů**, svého Boha, ¹⁵ dvacátého čtvrtého dne, šestého měsíce, ve druhém roce *vlády* krále Dareia. Ageovo proroctví 1:1-15

Čtení ze Zjevení Janova:

¹⁰ V Duchu mne odnesl na velikou a vysokou horu a ukázal mi svaté město Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha, ¹¹ mající Boží slávu. Jeho jas *je* podobný nejvzácnějšímu kameni, *je* jako kámen jaspis, čistý jako křišťál...

²² **Avšak svatyni jsem v něm neviděl, neboť jeho svatyní je Pán Bůh Všemohoucí a Beránek.** ²³ A to město nepotřebuje slunce ani měsíc, aby mu svítily. Ozářila ho Boží sláva a jeho lampou *je* Beránek. ²⁴ A národy budou chodit v jeho světle a králové země do něho přinášejí svou slávu. ²⁵ Jeho brány nebudou nikdy ve dne uzavřeny, a noci tam *už* nebude. ²⁶ A přinesou do něho slávu a čest národů. ²⁷ A nevstoupí do něho nic nečistého ani ten, kdo činí ohavnost a lež, ale jen ti, kdo jsou zapsáni v Beránkově knize života.

(Zjevení Janovo 21:10-11 a 22-27)

Lépe, než Pán Bůh aneb Co dřív a co potom...

Představa o místě a způsobu uctívání se mění a roste. Mním tím naši lidskou představu. Tak například: Žena ze Samaří, kterou popisuje příběh z Janova evangelia 4. kapitoly, sice debatou na toto téma utíkala od osobního rozhovoru, ale vyjádřila to, co by i nás napadlo, když bychom nevěděli co říct. Plácla to, co bychom plácli i my - nějakou frázi, nějaké naprosto běžné tvrzení. Vyslovila tedy otázku, která by při odpovídání mohla být na dlouho: "Naši otcové se klaněli *Bohu* na této hoře, a vy říkáte, že místo, kde je třeba se klanět, je v Jeruzalémě." (4:20) A Pán Ježíš její starosti poměrně zásadně smetl: "Ježíš jí řekl: „Věř mi, ženo, že přichází hodina, kdy se nebudete klanět Otci ani na této hoře ani v Jeruzalémě... Ale přichází hodina, a již je *zde*, kdy praví ctitelé se budou klanět Otci v duchu a pravdě; vždyť *sám* Otec hledá takové ctitele. Bůh *je* duch, a ti, kteří se mu klanějí, musí se *mu* klanět v duchu a pravdě." (4:23-24)

Záleží tedy na chrámě? Zdá se, že Ježíšovi už ne. A nebo ano? A nevidí jej jinde!? Za Agea¹ se po návratu prvních navrátilců chrám postavit měl. Měli ustavit řádné uctívání a ustavit město a jeho pevné funkce. Přišli zhruba kolem roku 537 př.nl. a po sedmnácti letech ještě není nic moc hotovo.² Spíše se staví domy a stavba svatyně stojí. Ale velké cíle zrají a Ageus si je toho vědom. Izrael musí přijít na to, že svatyni potřebuje.

Někteří z navrátilců si mohli z dětství pamatovat předchozí podobu chrámu. A ta vzpomínka je i celý Izrael mohla uvrhnout do malomyslnosti. Chrám léta neměli, tak proč by se o něj měli snažit, když si navykli žít bez něj. Za dostatečný chrám měli navrátilci své domy. A ty domy mysleli "upřímně a vážně"³. Proto chtěli, aby vypadaly pěkně. Stavěli je s cedrovým obložením. Je to soustředění na dům a stůl vidět i v tom, jak ještě za Ježíše velice lpěli na čistotě rukou a na tom, s kým Ježíš jí. Pro ně byla bohoslužbou domácnost a jejich stůl byl oltářem. Synagóga byla školou, ale chrámem byl ve skutečnosti dům.⁴ A tak měli dojem, že na tom chrámě tak moc nezáleží. A tím říkali, že na tom, co je společné a co je v tom rozměru "Božího lidu", tak moc nezáleží. Podcenili to, znevážili to...

Z tohoto pohledu se může zdát, že v tom jednání navrátilců mohl být záměr... Pán Bůh ale chtěl chrám. Oni si naproti tomu zase říkali: Tak dobrý, jako ten, co zbourali Babylóňani, už nepostavíme. Takže jej nebudeme zkoušet. Uděláme to lépe, než Pán Bůh. Postavíme hezký dům, "dáme na něj kříž", budeme mít hezký vztah s manželkou a dětmi, budeme se modlit a budeme pěkně vychovávat děti. A budeme zvat okolí: "Přijďte k nám na

---

¹ Dvacátého prvního tišrí; tj. 17.10.520 př. Kr.; (sedmý den svátku stánků 440 let poté, co Šalomoun dostavěl chrám (1 kniha Královská 6:38; 8:2).

² Odchod do Babylóna byl 587/586, 537 šli domů - to je 50 let. 17 let se trápili a to je dohromady téměř 70 let. A Jeremjáš mluví o **sedmdesáti letech** zajetí. Viz: "Tato celá země se stane troskami, hroznou pustinou, a tyto národy budou sedmdesát let sloužit babylonskému králi. Stane se, že až se naplní **sedmdesát let**, navštívím s trestem za jejich vinu babylonského krále i ten národ — je Hospodinův výrok — i chaldejskou zemi a učiním ji navěky zcela opuštěnou. Přivedu na tuto zemi všechna svá slova, která jsem o ní promluvil, všechno, co je zapsáno v této knize, jak prorokoval Jeremjáš o všech národech." (Jeremjáš 25:11-13)

³ "Upřímně a vážně" není vůbec první a nejdůležitější parametr našeho života.

⁴ Velká část obyvatel Jeruzaléma byla v Ježíšově době přesvědčena, že se v chrámě obětuje v rozporu s přikázáním Hospodinovým.

návštěvu?" No, na tom není tak moc zlého, nebo je? Udělali jsme to správně, vždyť jsme to mysleli tak upřímně!⁵

Ale tady se ukazuje, že je to málo! Potřebuješ širší společenství, potřebuješ ty, které by sis ke stolu domu nepozval a oni by možná ani nepřišli. Potřebuješ ty, se kterými si nerozumíš. Musíš mít ty, za kterými půjdeš mimo svůj dům. To je Tělo Kristovo, to je svatyně, to je to, co Bůh chrání jako zřítelnicí oka.

A Izrael k tomu teprve po skutečných sedmdesáti letech dozrál. Nešlo jen se vrátit, ale bylo třeba dozrát, museli pochopit, že smýšlí nesprávně. Potřebovali pochopit, že nejcennějším majetkem a zbožím je přítomnost Boží: "Já *jsem* s vámi, *je* Hospodinův výrok." (1:13)

A tak musel Pán Bůh vzbudit "**ducha** judského místodržitele Zerubábel, syna Šealtielova, a ducha velekněze Jóšuy, syna Jósadakova, i ducha celého ostatku lidu. **Přišli a konali práci v domě Hospodina zástupů**, svého Boha..." (1:14) Tedy došlo k národnímu probuzení, navázaly se sítě, domluvila se spolupráce a začalo velké dílo. Protože lidé poznali, že to, co dělá Pán Bůh, je přeci jen lepší, než to, co myslíme dobře a děláme podle svého s nejlepšími úmysly.

Víme, že si tím zkomplikovali politickou existenci. Chrám postavili. Ale ani to nebyl konec, nebylo to poslední a konečné vítězství. Jejich aktivita měla zase svoje trhliny a náboženská a politická identita Izraele zanedlouho zase nebyla jasná. Chyběly hradby. O šedesát let později se trápí s Izraelem Nehemjáš (446 před Kristem) a ten má taky politickou opozici a nepřátele.⁶

Tak, souhrnem:

Hlavu vzhůru, Pán Bůh má s námi svoje plány a věnuje se nám a vychovává nás a dovede nás svým Duchem tam, kam chce. Jdeme všelijakými časy své vlasti. To, co se děje, je pro nás výchovou a je třeba o tom přemýšlet a hledat Boží vůli.

Není dobré sázet na hledisko upřímnosti, jako na rozhodující měřítko. Izrael stavěl upřímně to, co Bůh stavět nechtěl.

Chrám Boží, Tělo Kristovo, skutečná církev - to jsou i ti, které bych nemusel, kteří ani mne nemusí a nevolí. Potřebuji je a oni potřebují mne. Ale já do nich nemůžu přestat investovat.

Slovo na cestu:

"Ježíš přistoupil a promluvil k nim: „Byla mi dána veškerá pravomoc na nebi i na zemi. Jděte [tedy] a čiňte učedníky ze všech národů, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. [Amen.]” (Matoušovo evangelium 18:19-20)

---

⁵ A může to znít i o sboru. Skvělou modlitebnu, skvělé vztahy, teologii - ale na ostatní křesťanstvo nemyslíme, nepotřebujeme bratry a sestry z katolické, husitské či evangelické církve. Nepotřebujeme další sbory své církve...

⁶ "Když Sanbalat, Tóbijáš, Arabové, Amónci a Ašdód'ané uslyšeli, že zacelení jeruzalémských hradeb postoupilo, že se začaly trhliny uzavírat, hrozně se rozzlobili. Společně se všichni spikli, že vytáhnou bojovat proti Jeruzalému a způsobí v něm zmatek." (Nehemjáš 4:1-2)